

jsoucnosti samostatné právnické osoby. Tento ústav má samostatné jmění, sloužící účelu majetkoprávnímu, zákonem dovolenému; jmění toto nenáleží ani žalované společnosti, ani členům ústavu; pensijní ústav zřízenců žalované společnosti je sdružením osob, v §u 1 stanov uvedených, k ideálnímu právnímu subjektu, rozdílnému od těchto jednotlivých členů, jakož i od žalované společnosti; tato společnost povinna jest pensijnímu ústavu plněními, jež ústav může svým výborem na ní vymáhati. Z okolnosti, že stanovy jsou podepsány žalovanou společností a že podle výhrady, obsažené v §u 2 stanov, schváleny jsou její správní radou, nelze vyvozovati, že žalovaná společnost vládne nad pensijním ústavem a jeho jměním tak, jako nad jměním vlastním; podpis stanov žalovanou společností a výhrada schválení stanov její správní radou, jakož i jiné, v §§ 25 a 28 stanov obsažené výhrady pro žalovanou společnost jsou zřejmě tím odůvodněny, že tato společnost byla zakladatelkou pensijního ústavu; samostatná právní povaha ústavu pensijního není tím dotčena. Tento ústav má samostatná práva i povinnosti, aby mohl plnit svůj účel, zaopatřovati zřízence žalované společnosti, jakož i jejich vdovy a sirotky. Nakládání jměním ústavu a zastupování ústavu na venek nenáleží ani žalované společnosti, ani členům ústavu, nýbrž pensijnímu výboru. Okolnost, že správní úřad nepropůjčil pensijnímu ústavu tomuto výslovně právní osobnosti, jest nedůležitá. Že by byl správní úřad zakázal mu činnost, stanovami upravenou, není ani zjištěno, ani tvrzeno.

Čís. 3802.

Proti tomu, kdo jako osoba důvěry požívající byl okresním hejtmánstvím pověřen činností v obecní zásobovací komisi, nemůže se obec domáhati pořadem práva zaplacení schodku, zjištěného při revisi zásobovací činnosti.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1924, Rv I 553 '24.)

Žalobě obce na člena obecní aprovisační komise o zaplacení účetního schodku, jenž se objevil při revisi, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání (správně rekursu) žalobkyně.

Důvody:

Žalobkyně domáhá se zaplacení účetního schodku, který se objevil při bližší revisi činnosti žalovaného jako vedoucího člena obecní aprovisační komise. Jak jde ze skutkových zjištění odvolacího soudu na jevo, byl žalovaný do komise vyslán občanstvem a potvrzen okresním hejtmánstvím. Nebyl tedy v komisi činným ani jako člen obecního představenstva (zastupitelstva) ani jako obecní úředník nebo zřízenec (pomocník) (§ 66, 54, 32 česk. ob. zřiz. a § 16 (6) zákona ze dne 12. srpna

1921, čís. 329 sb. z. a n.), nýbrž jako osoba, požívající důvěry občanstva, a proto p o v ě ř e n á činností v obecní komisi zásobovací o k r e s n í m h e j t m a n s t v í m. Okresní hejtmanství však vystupovalo zde jako článek státních orgánů, pověřených veřejným zásobováním lidu, jimž v čele stálo co do správy a dozoru ministerstvo zásobování lidu a jež přenášely svou funkci v posledním článku na obce, jichž funkcionáři zastávali veřejnou zásobovací agendu v přenesené působnosti. Tak tomu bylo v době účetní, o níž jde, totiž v letech 1918 a 1919. Převzaty zde v podstatě předpisy bývalého státu rakouského a pozvolna doplňovány. Tak nař. ze dne 3. ledna 1919, čís. 5 sb. z. a n., ze dne 27. června 1919, čís. 354 sb. z. a n. (srv. zvláště §§ 17 a 18), ze dne 8. srpna 1919, čís. 477 sb. z. a n. (srv. zvláště § 7, 13, 14), ze dne 10. října 1919, čís. 546 sb. z. a n., ze dne 11. června 1920, čís. 390 sb. z. a n. (srv. § 26), ze dne 6. července 1920, čís. 443 sb. z. a n. (srv. § 8, 13, 14, 15). Až na prvé nařízení byla další nařízení vydána sice již po uplynutí sporného účetního období, ale jsou důkazem, jak bylo na agendu veřejného zásobování lidu nazíráno — totiž jako na rozčleněnou agendu státních orgánů, agendu veřejnoprávní. Teprve nařízením ze dne 30. června 1921, čís. 224 sb. z. a n., byl zásadně uvolněn obchod veškerými plodinami zemědělskými a výrobky z nich (§ 1), státní obilní ústav se svými odbočkami vstoupil dnem 1. září do likvidace, veřejné zásobování obmezeno na zásobování vrstev nezamožných (§ 2) a zásobovací agenda rozdělena na agendu obchodní, soukromoprávní, a agendu správní, veřejnoprávní (§ 5 a 6), což provedeno dalšími nařízeními ze dne 11. srpna 1921, čís. 270 sb. z. a n. (§ 8, 10, 15) a ze dne 25. srpna 1921, čís. 281 sb. z. a n. s vyhláškou vládní z téhož dne čís. 285 sb. z. a n. Za sporného účetního období bylo tedy veřejné zásobování lidu v rukou státních úřadů, státních funkcionářů, a takovým státním funkcionářem byl též žalovaný, pověřený vedením obecního zásobování lidu okresním hejtmanstvím. Jeho poměr a jeho činnost byly tedy čistě veřejnoprávního rázu, z něhož dle výslovného zákazu dvor. dekretu z roku 1806 před soudy žalovati nelze. Soud odvolací rozhodl usnesením ve smyslu Šu 494, 478, 471 a 473 c. ř. s., proti němuž je přípustným rekurs podle Šu 519 čís. 2 c. ř. s., nikoli dovolání, jak je žalobkyně mylně označila, dovolání je považovati za rekurs dle Šu 84 odstavec druhý c. ř. s., jemuž však pro bezdůvodnost nebylo vyhověno.

Čís. 3803.

Jde o společnost ve smyslu Šu 1175 obč. zák., bylo-li mezi více osobami umluveno společné vedení obchodu. Při společnosti dle Šu 1175 obč. zák. jest pokládati pohledávky společnosti za zvláštní jmění, jež přísluší společníkům k ruce nedílné. Splnění pohledávek může býti požadováno buď nedílně ode všech společníků dohromady neb od jejich společného zmocněnce.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1924, Rv II 44/24.)

Leopold R. a Josef K. obchodovali v ten způsob, že vedení obchodu bylo společným. Leopold R. přikázal žalovanému volebnímu spolku, by